پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۷

اثربخشی آموزش مثبت نگری بر سلامت روان، سازگاری اجتماعی و هوش هیجانی در دانش‌آموزان

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی آموزش مثبت نگری بر سلامت روان، سازگاری اجتماعی و هوش هیجانی در دانش‌آموزان
طراحی
این مطالعه یک پژوهش شبه‌آزمایشی/کارآزمایی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل و دوسویه کور است که بر روی ۳۰ دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم (۱۵ نفر در هر گروه) انجام می‌شود. تخصیص نمونه‌ها به روش تصادفی ساده با استفاده از تابع RAND در نرم‌افزار اکسل انجام می‌گیرد؛ ابتدا هر شرکت‌کننده کد شناسایی دریافت و بر اساس عدد تصادفی مرتب شده، به دو گروه ۱۵ نفری تقسیم می‌شوند.
نحوه و محل انجام مطالعه
در این پژوهش از روش تحقیق آزمایشی میدانی و از نوع طرح پیش آزمون و پس آزمون گسترده استفاده خواهد شد . پژوهش بر روی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم در شهر ایذه انجام می شود. تمام شرکت کننده ها و مراقبان بالینی و ارزیابی کننده ها که داده ها را تفسیر می کنند و همه اطلاعات محرمانه و برای شرکت کننده ها اسم اختصاری در نظر گرفته می شود.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
شرایط ورود حداقل 15 و حداکثر 18 سال سن داشته باشند دانش آموز مقطع متوسطه دوم شهر ایذه باشند رضایت جهت شرکت در پژوهش داشته باشند شرایط عدم ورود داشتن بیماری جسمی که در روند درمان اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی
گروه‌های مداخله
گروه مداخله: روان‌درمانی مثبت‌نگر بر اساس پروتکل آموزشی پوررضوی و حافظیان (۱۳۹۵) در ۹ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای، هفته‌ای یک جلسه به‌صورت گروهی اجرا می‌شود. گروه کنترل: هیچ‌گونه مداخله‌ای دریافت نمی‌کنند.
متغیرهای پیامد اصلی
سلامت روان؛ سازگاری اجتماعی؛ هوش هیجانی.

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260903070900N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-09-07, ۱۴۰۵/۰۶/۱۶**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**
آخرین بروز رسانی: **2026-09-07, ۱۴۰۵/۰۶/۱۶**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-09-07, ۱۴۰۵/۰۶/۱۶

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
مهتاب شاولی کوه شوری
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 916 891 7742
آدرس ایمیل
mahshahvali1360@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-20, ۱۴۰۵/۰۶/۲۹
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-10-01, ۱۴۰۵/۰۷/۰۹
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی آموزش مثبت نگری بر سلامت روان، سازگاری اجتماعی و هوش هیجانی در دانش‌آموزان

عنوان عمومی کارآزمایی
اثربخشی آموزش مثبت نگری بر سلامت روان
هدف اصلی مطالعه
آموزشی/مشاوره‌ای
شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه
شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
حداقل 15 و حداکثر 18 سال سن داشته باشند دانش آموز مقطع

متوسطه دوم شهر ایذه باشند رضایت جهت شرکت در پژوهش داشته باشند

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
داشتن بیماری جسمی که در روند درمان اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی

سن
از سن **15 ساله** تا سن **18 ساله**

جنسیت
هر دو

فاز مطالعه
مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه

- مراقب بالینی
- ارزیابی کننده پیامد
- آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل
حجم نمونه پیش‌بینی شده: **30**

تصادفی سازی (نظر محقق)
اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی
در این پژوهش از روش تصادفیسازی ساده برای تخصیص شرکتکنندگان به دو گروه آزمایش و کنترل استفاده میشود. واحد تصادفیسازی در این مطالعه، دانشآموزان مقطع متوسطه دوم شهر ایذه هستند که واجد شرایط ورود به پژوهش میباشند. ابتدا فهرست کامل افراد داوطلب که بر اساس معیارهای ورود به مطالعه انتخاب شدهاند، تهیه میشود. سپس به هر شرکت کننده یک کد شناسایی عددی منحصربهفرد اختصاص داده میشود. این کدها در نرمافزار Random Number Generator وارد شده و برای هر فرد یک عدد تصادفی تولید میگردد. پس از تولید این اعداد، شرکتکنندگان بر اساس مقدار عدد تصادفی به ترتیب صعودی مرتب میشوند. سپس تخصیص افراد به دو گروه صورت میگیرد؛ بهصورت متوالی، ۱۵ نفر اول فهرست به گروه آزمایش و ۱۵ نفر بعدی به گروه کنترل اختصاص مییابند. با این روش، ترتیب ورود به مطالعه و شناخت پژوهشگر از شرکتکنندگان هیچ نقشی در تعیین گروه نخواهد داشت. جهت پ به گروه کنترل اختصاص مییابند. با این روش، ترتیب ورود به مطالعه و شناخت پژوهشگر از شرکتکنندگان هیچ نقشی در تعیین گروه نخواهد داشت. جهت پنهانسازی تخصیص، فردی که مسئول ورود دادهها و انجام فرآیند تصادفیسازی در نرمافزار است، از مجریان کدهای شناسایی شرکتکنندگان بهصورت محرمانه و جدا از سایر اطلاعات فردی آنان نگهداری میشود. بنابراین، امکان پیشبینی گروه تخصیصیافته برای هر شرکتکننده پیش از انجام فرآیند تصادفیسازی وجود نخواهد داشت.

کور سازی (به نظر محقق)
دو سویه کور

توصیف نحوه کور سازی
به‌منظور کنترل سوگیری و ارتقای روایی درونی پژوهش، این مطالعه با پروتکل دوسوکور طراحی شده است؛ بدین‌صورت که مجری کارگاه (مدرس آموزش مثبت‌نگری)، ارزیاب پیامدها (سنجش‌کننده سلامت روان، سازگاری اجتماعی و هوش هیجانی) و تحلیل‌گر داده‌ها از نحوه تخصیص دانش‌آموزان به گروه‌های آزمایش و کنترل بی‌اطلاع نگه داشته خواهند شد. در این فرآیند، ارزیاب پیامد در تمامی مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری، بدون آگاهی از گروه تخصیصی شرکت‌کنندگان، نسبت به جمع‌آوری داده‌ها اقدام می‌نماید تا از سوگیری در سنجش جلوگیری شود؛ همچنین، تمامی داده‌های خام با کدهای ناشناس (مانند گروه ۱ و ۲) در اختیار تحلیل‌گر آماری قرار خواهد گرفت و ماهیت واقعی گروه‌ها تا پایان فرآیند تحلیل داده‌ها فاش نخواهد شد. تمامی مراحل تخصیص توسط یک فرد مستقل از تیم پژوهشی انجام می‌گیرد و رمزگشایی کدهای تخصیص تنها پس از تکمیل نهایی تحلیل‌های آماری صورت می‌پذیرد.

دارو نما
ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه
موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق
کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی بهبهان

آدرس خیابان
بلوار امیرکبیر، خیابان شهید بیانی

شهر
Behbahan

استان
خوزستان

کد پستی
6361713198

تاریخ تایید
2026-08-28, ۱۴۰۵/۰۶/۰۶

کد کمیته اخلاق
IR.IAU.BEHBAHAN.REC.1405.249

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح
سلامت روان دانش آموزان

کد ICD-10

توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد
سلامت روان

مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه سلامت روان گلدنبرگ (1972)

2

شرح متغیر پیامد
سازگاری اجتماعی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه سازگاری اجتماعی سینها (1993)

3

شرح متغیر پیامد
هوش هیجانی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه هوش هیجاني شات (1998)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

گروه مداخله: جلسات آموزش مثبت‌نگری بر اساس پروتکل آموزشی طراحی‌شده توسط پوررضوی و حافظیان (۱۳۹۵) خواهد بود. جلسات این مداخله در ۹ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای، هفته‌ای یک جلسه، به‌صورت گروهی برای گروه آزمایش انجام خواهد گرفت. آموزش مثبت‌نگری، رویکردی است که با هدف تقویت امید، پرورش تفکر مثبت، افزایش توانایی افراد در شناسایی و جایگزینی افکار منفی، اصلاح باورها و نگرش‌ها، تقویت منبع کنترل، هدف‌گذاری و ارتقای آرامش روانی از طریق دعا، نیایش و توکل، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا در مواجهه با مسائل و چالش‌های زندگی، از الگوهای فکری و رفتاری سازنده‌تری استفاده کنند. این برنامه آموزشی دارای محورهای اصلی زیر است: در جلسه اول، اعضا با دوره آموزشی، پژوهشگر، یکدیگر و مقررات جلسات آشنا می‌شوند؛ اهداف دوره بیان شده، بحث کلی درباره مثبت‌نگری انجام می‌گیرد، پیش‌آزمون اجرا می‌شود و مفهوم مقدماتی امید مورد بررسی قرار می‌گیرد. در جلسه دوم، مفهوم امید و مؤلفه‌های آن، ویژگی‌های افراد امیدوار و تفاوت میان امید و آرزو بررسی می‌شود. در جلسه سوم، مفهوم مثبت‌نگری، تفکر مثبت و منفی، نشانه‌های مثبت‌اندیشی، شیوه‌های یادگیری تفکر مثبت و منفی و نحوه شناسایی تفکر مثبت آموزش داده می‌شود. در جلسه چهارم، موضوع مثبت بودن از طریق بازاندیشی درباره افکار، مرور مستندات مربوط به افکار، واقع‌گرایی، تغییر تصاویر ذهنی، استفاده از زبان ساده، به‌کارگیری عبارات تأکیدی مثبت، تجدیدنظر در باورها و جایگزینی تفکرات منفی با تفکرات مثبت دنبال می‌شود. در جلسه پنجم، مفهوم منبع کنترل، توانایی‌های کنترل درونی و بیرونی افراد متناسب با موقعیت‌های مختلف و اسناد افراد در موقعیت‌های گوناگون زندگی بررسی می‌شود. در جلسه ششم، نقش داشتن هدف در زندگی و مهم‌ترین ویژگی‌های هدف بررسی و تحلیل می‌گردد. در جلسه هفتم، شرکت‌کنندگان با مفاهیم تکلیف‌گرایی، هدف‌گرایی و وظیفه‌گرایی آشنا می‌شوند. در جلسه هشتم، اهمیت دعا و نیایش در مثبت‌اندیشی و آرامش و آثار روان‌شناختی دعا بررسی می‌شود. در جلسه نهم نیز اهمیت توکل به خداوند در مواجهه با مشکلات و آثار توکل بر خداوند مورد بحث قرار می‌گیرد. تأکید اصلی این برنامه آموزشی، تقویت نگرش مثبت، افزایش امید، اصلاح الگوهای فکری منفی، ارتقای هدف‌مندی و کمک به دانش‌آموزان برای مواجهه سازنده‌تر با مسائل و مشکلات زندگی است.

طبقه بندی

رفتاری

2

شرح مداخله

گروه کنترل: هیچ مداخله یا درمانی دریافت نمی کنند.

طبقه بندی

مصداق ندارد

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

دبیرستان متوسطه دوم صدیقه کبری

نام کامل فرد مسوول

مهتاب شاولی کوه شوری

آدرس خیابان

بلوار شهید بختیاری، روبروی انبارمرکزی جهادسازندگی.

شهر

ایذه

استان

خوزستان

کد پستی

6391845763

تلفن

+98 916 891 7742

ایمیل

mahshahvali1360@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

بهرنگ محمدصالحی

آدرس خیابان

بلوار زاگرس، میدان دانشجو

شهر

ایذه

استان

خوزستان

کد پستی

6391693627

تلفن

+98 996 477 0611

ایمیل

bsalehi@iau.ac.ir

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه آزاد اسلامی

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

مهتاب شاولی کوه شوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
خیابان شهید ولی پور، کوچه شهید اسکندر خواجه کولکی، پلاک ۹۰.
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391951133
تلفن
+98 916 891 7742
فکس
ایمیل
mahshahvali1360@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
مهتاب شاولی کوه شوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
خیابان شهید ولی پور، کوچه شهید اسکندر خواجه کولکی، پلاک ۹۰.
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391951133
تلفن
+98 916 891 7742
فکس
ایمیل
mahshahvali1360@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
مهتاب شاولی کوه شوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
خیابان شهید ولی پور، کوچه شهید اسکندر خواجه کولکی، پلاک ۹۰.
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391951133
تلفن
+98 916 891 7742
فکس
ایمیل
mahshahvali1360@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
توجیه/علت عدم تصمیم/عدم انتشار IPD
داده های شرکت کننده ها کاملا محرمانه است و قصد انتشار آنها را ندارم.
پروتکل مطالعه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
گزارش مطالعه بالینی
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
کدهای استفاده شده در آنالیز
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد